

Commissie voor de
milieueffectrapportage

Bestemmingsplan buitengebied Baarle-Nassau

Toetsingsadvies over het milieueffectrapport en de aanvulling daarop

1 september 2011 / rapportnummer 2322-83

1. Oordeel over het MER

De gemeente Baarle-Nassau wil het bestemmingsplan voor de twee landbouwontwikkelingsgebieden (verder LOG's) 'Ulicoten' en 'Oostflank' in haar buitengebied herzien. Vanwege de nabijheid van Natura 2000-gebieden en omdat het bestemmingsplan kaderstellend is voor m.e.r.-(beoordelings)plichtige activiteiten wordt de plan-m.e.r.-procedure doorlopen. Bevoegd gezag bij deze procedure is de gemeenteraad van Baarle-Nassau. De Commissie voor de milieueffectrapportage (verder de Commissie¹) merkt hierbij op dat zij het plan-MER getoetst heeft voor de ontwerp bestemmingsplannen LOG Ulicoten en LOG Oostflank. Het advies geldt niet voor reeds vastgestelde of andere in ontwikkeling zijnde bestemmingsplannen.

De Commissie signaleerde bij toetsing van het plan-MER een aantal tekortkomingen, die zij essentieel achtte voor het volwaardig meewegen van het milieubelang bij de besluitvorming. De gemeente heeft daarop aanvullende informatie aangeleverd over de volgende onderdelen:

- de onderbouwing van het voornemen, de alternatieven en de referentiesituatie;
- de milieugebruiksruimte voor ammoniak en geur;
- de effecten van het plan voor natuur en leefomgeving;
- de effectbeoordeling en de onderbouwing van de conclusies.

De Commissie is van oordeel dat het MER en de aanvulling samen voldoende informatie bevatten voor het volwaardig meewegen van het milieubelang bij de besluitvorming over het bestemmingsplan buitengebied.

Uit het MER en de aanvulling blijkt onder meer dat een toename van ammoniakdepositie op de in de omgeving liggende Natura 2000-gebieden niet is uitgesloten en dat daarmee significant negatieve gevolgen niet zijn uit te sluiten zonder (extra) mitigerende maatregelen. Ook voor geur zijn mogelijk extra maatregelen nodig om cumulatie van hinder te voorkomen.

In hoofdstuk 2 geeft de commissie een toelichting op haar advies.

---

¹ Voor de samenstelling van de werkgroep van de Commissie m.e.r., haar werkwijze en verdere projectgegevens, zie bijlage 1 bij dit advies. Projectgegevens en bijbehorende stukken, voor zover digitaal beschikbaar, zijn ook te vinden via commissiemer.nl onder 'Adviezen Commissie'. In bijlage 2 is een overzicht opgenomen van de door bevoegd gezag toegezonden zienswijzen en adviezen.

2. Toelichting op het oordeel

2.1 Voornemen en referentiesituatie

Het MER

Een MER moet inzicht geven in de milieugevolgen van de maximale ruimte die de bestemmingsplannen bieden. Ook dient een MER aannemelijk te maken dat een plan uitvoerbaar is. Voor de alternatievenvergelijking dient het MER uit te gaan van een referentie gebaseerd op de feitelijke situatie.

Referentiesituatie

Het MER gaat uit van de huidige vergunde situatie inclusief autonome ontwikkeling als referentiesituatie. Uit het MER blijkt echter dat de vergunde situatie niet overeenkomt met de feitelijke situatie. In de feitelijke situatie worden ruim 40% minder dieren gehouden dan in de vergunde situatie. Door dit verschil worden de milieueffecten van de referentiesituatie overschat en de effecten van het voornemen onderschat.

Voornemen

In het MER worden vier ontwikkelingsalternatieven beschreven. Geen van de alternatieven houdt rekening met:

- de mogelijkheden die het bestemmingsplan biedt voor hervestiging van (intensieve) veehouderij en omschakeling van grondgebonden agrarische bedrijven naar (intensieve) veehouderij;
- de mogelijkheid om (intensieve) veehouderijen in de verwevingsgebieden uit te kunnen breiden tot 1,5 hectare;
- de effecten van de door de gemeente Baarle-Nassau ingediende aanvraag bij de provincie Noord-Brabant om ontheffing van de provinciale Verordening Ruimte;
- de mogelijkheid tot het oprichten van mestvergistingsinstallaties bij alle bedrijven met de aanduiding “intensieve veehouderij”.²

Door deze omissies zijn in het MER de maximaal mogelijke effecten van het plan niet voldoende beschreven.

De Commissie adviseerde in een aanvulling op het MER:

- inzichtelijk te maken welke activiteiten onderdeel uitmaken van de referentiesituatie en welke tot het voornemen behoren;
- het juiste worst-case scenario op te nemen in het MER;
- de milieueffecten van de aangepaste referentiesituatie en de alternatieven te beschrijven.

De aanvulling

In de aanvulling op het MER is de correcte referentie bepaald en duidelijk toegelicht hoe deze is opgebouwd. Verder zijn een aantal worst-case varianten, waarbij rekening is gehouden

---

² Zie Regels voor LOG Ulicoten artikel 4.5.1.c en Regels voor LOG Oostflank artikel 4.5.1.c

met de mogelijke wijzigingsbevoegdheden, uitgewerkt naar verschillende bedrijftypen. Hierdoor wordt in de alternatievenvergelijking een goed inzicht gegeven in de effecten voor met name geurhinder en ammoniakuitstoot. Uit de vergelijking blijkt dat alle alternatieven zorgen voor een (geringe) toename van emissies en immissies op de omgeving.

2.2 Geur

Het MER

Het bestemmingsplan biedt de mogelijkheid om bestaande (grondgebonden) agrarische bedrijfslocaties te gebruiken voor hervestiging van intensieve veehouderijbedrijven. De mogelijke gevolgen hiervan zijn bij de beoordeling van geuremissies niet meegenomen.

Geurhinder is een lokaal effect. De effecten van geurhinder worden nu weergegeven voor de gehele gemeente. Hierdoor suggereert het MER dat er geen verandering in geurhinder ontstaat of zelfs een lichte verbetering optreedt, terwijl er per deelgebied wel degelijk sprake van verslechtering kan zijn.

De Commissie adviseerde in een aanvulling op het MER inzicht te geven in de maximale effecten van het voornemen voor de geurhinder en deze effecten per deelgebied nader in beeld te brengen.

De aanvulling

In de aanvulling op het MER is met de berekening van het aantal geurgehinderden, in combinatie met de (verschilcontour)kaarten, de mogelijke geurhinder voor de varianten (scenario's) van het voornemen goed in beeld gebracht. Waardevol is ook de toelichting hierop (aanvulling MER pagina 12) en suggestie voor mogelijke maatregelen om te voorkomen dat er (cumulatieve) geurhinder kan ontstaan.

2.3 Natura 2000 en Passende beoordeling

Het MER

Voor de besluitvorming is het essentieel dat het MER inzicht geeft in de mogelijke gevolgen voor de in de regio aanwezige Natura 2000-gebieden in Nederland en België. Uit de uitgevoerde Passende beoordeling blijkt dat de kritische depositiewaarden voor stikstof voor verschillende habitattypen al in de huidige situatie worden overschreden.

In de Passende beoordeling is als referentie gekozen voor de vergunde situatie, inclusief het voldoen aan het Besluit huisvesting. In een Passende beoordeling moet echter uitgegaan worden van de huidige feitelijke situatie³. Hierdoor worden de effecten van het voornemen onderschat. Daarnaast ontbreekt in de Passende beoordeling inzicht in de maximale mogelijkheden van het bestemmingsplan (zie § 2.1) en de daarbij behorende stikstofdepositie op Natura 2000-gebieden in Nederland en in België.

---

³ Zie hiervoor artikel 19i van de Natuurbeschermingswet

De Commissie adviseerde in een aanvulling op het MER de effecten van het voornemen op Natura 2000-gebieden te bepalen ten opzichte van de huidige feitelijke situatie en de alternatievenvergelijking hierop aan te passen.

De aanvulling:

Voor het bepalen van de mogelijke effecten op natuur door de ontwikkelingen die het plan mogelijk maakt is in de aanvulling bij de Passende beoordeling een vergelijking gemaakt met de huidige feitelijke situatie. Hierdoor is ten opzichte van het MER een realistischer beeld van de mogelijke effecten op voor verzuring en vermesting gevoelige natuur in Nederland en België gegeven. Uit de alternatievenvergelijking blijkt dat de worst-case leidt tot een toename van ammoniakdepositie. De aanvulling geeft verder suggesties voor maatregelen (toepassen van technieken die leiden tot verdergaande reductie van emissies) om deze toename te voorkomen als gebruik gemaakt wordt van de planologische ontwikkelingsmogelijkheden uit het bestemmingsplan.

BIJLAGE 1: Projectgegevens toetsing MER

Initiatiefnemer: college van burgemeester en wethouders gemeente Baarle-Nassau

Bevoegd gezag: gemeenteraad van gemeente Baarle-Nassau

Besluit: nieuw bestemmingsplan

Categorie Besluit m.e.r.:

plan-m.e.r. vanwege kaderstelling voor categorie C 14.0; D 14.0
plan-m.e.r. vanwege passende beoordeling

Activiteit: het bestemmingsplan voor de twee landbouwontwikkelingsgebieden 'Ulicoten' en 'Oostflank' in het buitengebied herzien

Procedurele gegevens:

aankondiging start procedure in Ons Weekblad van 28 augustus 2009
ter inzage legging startnotitie: 28 augustus 2009 tot en met 9 oktober 2009
adviesaanvraag bij de Commissie m.e.r.: 26 augustus 2009
reikwijdte en detailniveau advies uitgebracht: 4 november 2009
kennisgeving MER in Ons Weekblad van 11 februari 2011
ter inzage legging MER: 14 februari t/m 28 maart 2011
aanvraag toetsingsadvies bij de Commissie m.e.r.: 14 februari 2011
aanvulling op het MER ontvangen: 1 juli 2011
bekendmaking aanvulling op het MER in de Staatscourant van 15 juli 2011
toetsingsadvies uitgebracht: 1 september 2011

Samenstelling van de werkgroep:

Per project stelt de Commissie een werkgroep samen bestaande uit enkele deskundigen, een voorzitter en een werkgroepsecretaris. De werkgroepsamenstelling bij het onderhavige project is als volgt:

drs. G.J.H. Elbertsen (secretaris)

drs. S.R.J. Jansen

ir. W.H.A.M. Keijsers

drs. H.G. Ouwerkerk (voorzitter)

drs. R.A.M. van Woerden

Werkwijze Commissie bij toetsing:

Tijdens de toetsing gaat de Commissie na of het MER voldoende juiste informatie bevat om het milieubelang volwaardig mee te kunnen wegen in de besluitvorming. De Commissie gaat bij het toetsen uit van de wettelijke eisen voor de inhoud van een MER, zoals aangegeven in artikel 7.7 dan wel 7.23 van de Wet milieubeheer en de eventuele documenten over de reikwijdte en het detailniveau van het MER. Indien informatie ontbreekt, onvolledig of onjuist is, beoordeelt de Commissie of zij dit een essentiële tekortkoming vindt. Daarvan is sprake, als aanvullende informatie in de ogen van de Commissie kan leiden tot andere afwegingen. In die gevallen adviseert de Commissie de ontbrekende informatie alsnog beschikbaar te stellen,

alvorens het besluit wordt genomen. Opmerkingen over niet-essentiële tekortkomingen in het MER worden in het toetsingsadvies opgenomen, voor zover ze kunnen worden verwerkt tot duidelijke aanbevelingen voor het bevoegde gezag. De Commissie richt zich in het advies dus op hoofdzaken die van belang zijn voor de besluitvorming en gaat niet in op onjuistheden of onvolkomenheden van ondergeschikt belang.

Zie voor meer informatie over de werkwijze van de Commissie www.commissiemer.nl op de pagina *Commissie m.e.r.*

Betrokken documenten:

De Commissie heeft de volgende documenten betrokken bij haar advisering:

- (2322-45) planMER (11 november 2010)
- (2322-46) bestemmingsplan Oostflank (1 februari 2011)
- (2322-47) bestemmingsplan Ulicoten (1 februari 2011)
- (2322-72) aanvulling op het MER (21 juni 2011)

De Commissie heeft kennis genomen van de zienswijzen en adviezen, die zij tot en met 8 april 2011 van het bevoegd gezag heeft ontvangen. Dit advies verwijst naar een reactie als die nieuwe inzichten naar voren brengt over specifieke lokale milieuumstandigheden of te onderzoeken alternatieven. Een overzicht van de zienswijzen en adviezen is opgenomen in bijlage 2.

BIJLAGE 2: Lijst van zienswijzen en adviezen

Zienswijze plan-Mer bestemmingsplannen Baarle-Nassau

1. Natuurvereniging Mark en Leij, Chaam
2. H.G. Stekelenburg-Hogervorst, Baarle-Nassau
3. ABC Milieugroep, Baarle-Nassau
4. GGD Zeeland, Den Bosch
5. Achmea Rechtsbijstand, namens A.A.M. Geerts, Ulicoten
6. Achmea Rechtsbijstand, namens J.A.M. Graumans, Ulicoten
7. Natuurvereniging Mark en Leij, Chaam
8. Raymond Beerens, Ulicoten
9. R. van Engelen en J. van Engelen Beerens, Ulicoten
10. J. Verheijen en J. Sniijders, Ulicoten
11. T. Sprangers en 2 mede ondertekenaars, Ulicoten
12. zienswijze ondertekend door 5 personen
13. Achmea Rechtsbijstand, namens A.A.M. Geerts, Ulicoten
14. Achmea Rechtsbijstand, namens J.A.M. Graumans, Ulicoten
15. Natuurvereniging Mark en Leij, Chaam

Zienswijze ontwerp bestemmingsplan LOG Oostflank en of LOG Ulicoten

16. H.G. Stekelenburg-Hogervorst, Baarle-Nassau
17. ABC Milieugroep, Baarle-Nassau
18. Brabantse Milieufederatie, Tilburg
19. Achmea Rechtsbijstand, namens dhr. Verhoeven en mw. Wouters, Baarle-Nassau
20. Raymond Beerens, Ulicoten
21. R. van Engelen en J. van Engelen Beerens, Ulicoten
22. J. Verheijen en J. Sniijders, Ulicoten
23. T. Sprangers en 2 mede ondertekenaars, Ulicoten
24. zienswijze ondertekend door 5 personen
25. Achmea Rechtsbijstand, namens A.A.M. Geerts, Ulicoten
26. Achmea Rechtsbijstand, namens J.A.M. Graumans, Ulicoten
27. Jes Seegers, Baarle-Nassau
28. Natuurvereniging Mark en Leij, Chaam

Toetsingsadvies over het milieueffectrapport Bestemmingsplan buitengebied Baarle-Nassau en de aanvulling daarop

De gemeente Baarle-Nassau wil het bestemmingsplan voor de twee landbouwontwikkelingsgebieden (verder LOG's) 'Ulicoten' en 'Oostflank' in haar buitengebied herzien. Vanwege de nabijheid van Natura 2000-gebieden en omdat het bestemmingsplan kaderstellend is voor m.e.r.-(beoordelings)plichtige activiteiten wordt de plan-m.e.r.-procedure doorlopen. Bevoegd gezag bij deze procedure is de gemeenteraad van Baarle-Nassau. De Commissie voor de milieueffectrapportage (verder de Commissie) merkt hierbij op dat zij het plan-MER getoetst heeft voor de ontwerp bestemmingsplannen LOG Ulicoten en LOG Oostflank. Het advies geldt niet voor reeds vastgestelde of andere in ontwikkeling zijnde bestemmingsplannen.

Commissie voor de
milieueffectrapportage

ISBN: 978-90-421-3264-1

Arthur van Schendelstraat 800 Utrecht

T 030 - 234 76 66

F 030 - 233 12 95

E mer@eia.nl

w www.commissiemer.nl

